

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY.

Redakcja i Administracja: JAGIELLOŃSKA 3,
Telefon 99. Czynne od godz. 9—3 popoł.
Naczelny redaktor przyjmuje od 2—3 popoł.
Redaktor działu gospodarczego przyjmuje
od 8—9 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Konto czekowe P. K. O. 80.750.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetry przed tekstem—25 gr., w tekście—30 gr., za tekstem—10 gr., ogł. mieszkaniowe—10 gr. (za wiersz petitowy) kronika rekl.—nadesłane—35 gr., (za wiersz redakcyjny), nekrologi—25% zniżki, dla poszukujących pracy—50% zniżki, ogł. zagraniczne—50% drożej, ogł. cyfrowe i tabelowe o 20% drożej, ogł. z zastrzeżeniem miejsca 10% drożej, w dniu świętecznym i zamiejscowe—15% drożej. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy na IV stronie 10-cio łamowy. Terminy druku ogłoszeń mogą być przez administrację dowolnie zmieniane.

Gotowość wojenna państwa.

Odwieczne, bodaj że nie dające się przez żadną ewolucję usunąć, bo leżące w naturze ludzkiej, dążności do rozstrzygnięcia konfliktów przemocą—powodują, że perspektywa wojny musi być uważana za rzecz stale realną; przygotowywanie się przeto do ewentualnej wojny winno być jedną z najpilniejszych czynności państwowych, a utrzymanie należytej siły zbrojnej—nieodzowną koniecznością.

Wojny współczesne, wciągające w swe tryby dosłownie całe społeczeństwa i wykorzystujące wszystkie zasoby gospodarcze państw, wymagają pilniejszego, niż kiedykolwiek, i bardziej wszechstronnego przygotowania. Stała siła zbrojna już nie wystarcza—potrzeba do pracy przygotowawczej pociągnąć wszystkich tych, którzy z jakichkolwiek względów będą w przyszłej wojnie użyteczni.

Wraz z ogromem prac przygotowawczych wzrasta konieczność istnienia w państwie organu, któryby kierował temi przygotowawczymi i koordynował poczynione w tym celu wysiłki różnych czynników państwowych. Organem tym nie może już być w dzisiejszych warunkach wyłącznie minister spraw wojskowych.

Wiemy, że dziś przemysł i handel, rolnictwo, skarb, komunikacja—stanowią nader ważne czynniki strategiczne, bez pomocy których największe nieraz wysiłki wojska w polu rozbić się mogą. Muszą więc one osiągnąć rozwój taki, aby, spełniając swoją rolę pokojową, dały się jednocześnie użyć do jaknajlepszego wykorzystania w czasie wojny. Wobec tego minister spraw wojskowych jest niejako tylko referentem całego zagadnienia wojny wobec ciała istotnie decydującego, — całego rządu, względnie jego organu—Rady obrony Państwa, będącej ekspozyturą rządu, wyłonioną dla tem skutecznego rozważenia i zdecydowania tej kwestji.

Rada obrony Państwa reprezentować winna interesy całości Państwa nie pod kątem chwilowych a częstokroć zmiennych koniunktur wewnętrzno-politycznych. Stąd wynika potrzeba udzielenia w niej poważnego i skutecznego głosu czynnikom niezmiennym w ustroju państwa, a mianowicie Szefowi Państwa—Prezydentowi Rzeczypospolitej i reprezentantowi fachowych prac wojskowych—generałowi, przewidzianemu na Naczelnego Wodza. Wyłączony przez Radę Obrony Państwa program prac winien być następnie spokojnie, bez wstrząsów, bez ingerencji czynników wewnętrzno-politycznych wcielany w życie, jeśli nie ma być w wykonaniu spaczony gruntownie.

A właśnie ta droga od wytyczenia programu prac do ich zrealizowania jest niemałą i trudną. Powołana do tego jest siła zbrojna, istniejąca w czasie pokoju. Jest ona kadrą, wypełnianą w czasie wojny elementem z poza jej łona, jest szkołą wojskową społeczeństwa, wreszcie stanowi rozległy i skomplikowany aparat tych środków i urządzeń, których w czasie wojny nie da się zaimprovizować względnie przystosować. Istnienie siły zbrojnej w czasie pokoju ma rację bytu jedynie ze względu na możliwość i przewidywanie wojny. Bez tej perspektywy istnienie to byłoby kosztownym

nonsensem. To też wszystkie wysiłki jej winny być dokonywane pod kątem widzenia wojny, a wszelkie czynności uboczne należy sprządać do jaknajmniejszych rozmiarów. Siła zbrojna wszelako stanowi jednocześnie bardzo obszerny i złożony organizm, żyjący własnym życiem i posiadający realne potrzeby, które należy zaspokoić, i bolączki, które trzeba usunąć. Niejednokrotnie potrzeby te są tak palące, załatwienie ich jest tak niecierpiące zwłoki, że wobec nacisku rzeczywistości błędnie i zaciera się właściwy cel istnienia tego organizmu — perspektywa wojny, istotnie nie raz dość odległa. Z drugiej strony utrzymanie siły zbrojnej jest bardzo kosztowne, a inne konieczności państwowe domagają się też uwzględnienia, będąc w danym momencie równie bardzo dokuźliwe. I oto niejednokrotnie, w razie konieczności ograniczenia budżetu wojskowego, rząd, nie mogąc obciąć nic z codziennych potrzeb organizmu wojskowego, redukuje wydatki na przygotowania wojenne, odbierając siłę zbrojnej właściwy sens istnienia. Również, jeśli wojsko nie jest dostatecznie wyeliminowane z pod wpływu czynników partyjnych, przeróżne komunikacje wewnątrzpolityczne dochodzą zazwyczaj do skutku kosztem gotowości wojennej.

Zatem już na szczeblu wykonania wytyczonego przez rząd programu prac zachodzi potrzeba pilnego baczenia, aby wykonanie to nie uległo spaceniu i nie zatraciło swego zasadniczego celu. Minister spraw wojskowych, jako główny administrator siły zbrojnej, z natury rzeczy łatwiej ulegać może koniecznościom chwili; wobec tego należy zapewnić należyty wpływ temu, który w razie wojny będzie wodzem naczelnym, a więc ponosić musi konsekwencje ewentualnego nieprzygotowania do wojny. To też ów przyszły wódz naczelny winien mieć zapewniony wpływ realny w trzech zasadniczych kierunkach: odpowiedni stan przygotowań materialnych, wyszkolenie wojska, wyszkolenie dowódców.

Stan przygotowań materialnych jest rzeczą, w której stosunkowo najmniej może zdziałać wódz naczelny. Zasoby kraju stanowią wielkość dość określoną, której pomnożyć zbytnio nie można. Rolą jego będzie tu tylko jaknajodpowiedniejsze wyzyskanie istniejących zasobów.

Natomiast wyszkolenie wojsk przedstawia już znacznie bardziej skuteczne pole działania. Pchnąć je na tory realne, nie dać zagrzeznąć w formalizm i rutynę, uwzględnić najnowsze zdobycze, podnosić jego poziom jaknajwyższe—oto praca przyszłego naczelnego wodza i jego najbliższych współpracowników, rokująca najświetniejsze owoce. Wszystkie jego wysiłki winny zmierzać ku temu, aby w wojsku jaknajmniej energii poświęcano na pokonywanie trudności codziennego życia na pełnienie czynności ubocznych, nieprodukcyjnych—wszystko podczas pokoju winno być jedną wielką szkołą narodu, przygotowującą społeczeństwo do tego przełomowego okresu, jakim jest wojna.

Wyszkolenie i przygotowanie dowódców, zwłaszcza wyższych, mających być bezpośrednimi wykonawcami woli wodza, stanowi

trzeci dział prac przyszłego naczelnego wodza. Cały zespół wyższych dowódców winien tworzyć wraz z wodzem naczelnym rozumiejącą się wzajemnie i przenikniętą jednym duchem grupę, a wódz naczelny winien mieć możliwość poznawania ich charakteru i uzdolnień.

Oto w ogólnych zarysach zasady organizacji obrony państwa we współczesnych demokracjach Zachodu, stanowiące bodaj najszybsze rozwiązanie tego zagadnienia. Zapewnia ono bowiem z jednej strony wpływ rządu i społeczeństwa na sprawy wojskowe, ale z drugiej strony pozwala sile zbrojnej pracować spokojnie i owocnie nad obroną państwa.

Wszelkie odchylenia od tych zasad pociągały za sobą dezorganizację obrony, że przypomnimy zgubny wpływ rządów partyjnych na przygotowania Francji przed wojną światową, albo niedawny niesławny okres wszechwładzy sejmowej w Polsce. Należy mieć nadzieję, że okres ten minął już bezpowrotnie.

Dr. Kowarski
powrócił.

Szczepienia ochronne
przeciw szkarlatynie
w Przychodni ul. Trocka 2.
Codziennie od 9 r. do 8 wiecz.

Echa paktu litewsko sowieckiej konferencji.

KOWNO, (Pat.) Echo donosi, iż w październiku ma się zebrać konferencja ministrów Spraw Zagranicznych państw bałtyckich celem omówienia sytuacji wytworzonej przez zawarcie układu rosyjsko-litewskiego. Pogłoska ta nie została potwierdzona.

Opinia bałtyku o pakcie.

KRÓLEWIEC, (Pat.) Głosy prasy litewskiej i estońskiej o układzie litewsko-sowieckim, są naogół dla Litwy bardzo nieprzychylnie. Estońskie pismo „Kaja” pisze, iż Litwa dzięki swej polityce została odosobniona od reszty państw bałtyckich.

„Waba Maa” uważa, iż Litwini dla narodowego romantyzmu gotowi są nawet wyrzec się własnej ojczyzny litewskiej, aby tylko otrzymać Wilno. Ryska „Latvija Sarge” uważa, iż państwa bałtyckie z największą energią powinny obecnie przetasować swe karty polityczne, aby wedle możliwości zrewanżować się Litwie za nieoczekiwany i dziwny pakt przyjaźni jaki zawarła Litwa z Rosją sowiecką.

Oświadczenie ministra Ulmanisa w sprawie przerwanych rokowań z ZSSR.

RYGA, (Pat.) Minister Spraw Zagranicznych Ulmanis oświadczył przedstawicielom prasy, iż rokowania w sprawie zawarcia paktu o nieagresji z Z. S. S. R. zostały przerwane we wstępie na skutek wyjazdu ministrów spraw zagranicznych Finlandji i Estonji do Genewy. Rządy estońskie, litewskie i fińskie zdecydowane były zachować jaknajściślejszy kontakt przy tych rokowaniach. Obecnie rokowania te zostaną podjęte. Wypada liczyć się z nowym czynnikiem jakim jest zawarcie traktatu litewsko-sowieckiego.

Z punktu widzenia prawnego, clou sprawy stanowi art. 16-ty paktu Ligi Narodów, na wypadek, gdyby Liga Narodów uznała traktat litewsko-sowiecki za zgodny z tym paktem. Z punktu widzenia politycznego zaś, należy uważać za podstawową deklarację rządu sowieckiego w sprawie Wilna, uznającą suwerenność Litwy na tem terytorjum. Przy osądzeniu wszystkich konsekwencji traktatu litewsko-sowieckiego z punktu widzenia państw bałtyckich, interesujące są pewne koncesje poczynione przez sowieży podczas gdy Litwa zręka się rozjemstwa i zgadza się, aby sprawa Kłajpedy uregulowana została ostatecznie później.

Prasa o terminie podjęcia rokowań.

RYGA, (Pat.) Dzienniki spodziewają się, iż podjęcie rokowań z sowieżami nastąpi około 15-go października. Prasa dowiaduje się, iż Łotwa, Estonia i Finlandja kładą będą nacisk na to, aby klauzula o rozjemstwie była uwzględniona w przyszłych traktatach, gdyż uważają, iż traktaty o nieagresji bez zapewnienia rozjemstwa byłyby bezwartościowe.

Kongres paneuropejski.

Obrady komisji politycznej.

WIEDEN, (Pat.) Dziś obradowała komisja polityczna kongresu paneuropejskiego. Ze strony Polski w posiedzeniu wziął udział Aleksander Lednicki. Komisja przedyskutowała i przyjęła projekt układu organizacji paneuropejskiej. Statut ten nabierze dopiero mocy po przyjęciu go przez organizacje narodowe. Rząd belgijski upoważnił posła belgijskiego w Wiedniu do złożenia kongresowi deklaracji stwierdzającej, iż rząd belgijski uznaje i ceni prace kongresu.

Posiedzenie komisji intelektualnej.

WIEDEN, (Pat.) Dziś wieczorem rozpoczęło się tu plenarne posiedzenie sekcji intelektualnej kongresu paneuropejskiego. Na wstępie przyjęto burzliwymi oklaskami oświadczenie posła belgijskiego w Wiedniu, który zapowiedział w imieniu belgijskiego ministra Spraw Zagran. Vandervelde, iż rząd belgijski popiera żywo prace kongresu. Następnie literat Emanuel Lugwig wygłosił referat p. t. Goethe jako europejczyk.

Oświadczenie delegata Ameryki.

WIEDEN, (Pat.) W poniedziałek na kongresie paneuropejskim przemawiał delegat Ameryki Fryderyk Allen. Zaznaczył on między innymi: Ameryka jest przekonana, iż ruch paneuropejski nie jest skierowany przeciwko niej. Ameryka bardzo interesuje się tym ruchem w przesławnym, iż doprowadzi on do wyników pomyślnych dla obu części świata. Nie ulega wątpliwości, iż chwila obecna jest najkorzystniejsza do rozwiązania tego ruchu. Traktaty locarneńskie i rozmowa między Briandem i Stresemannem stworzyły nareszcie odpowiednią atmosferę dla porozumienia gospodarczego i politycznego między narodami Europy.

Wszystkie odchylenia od tych zasad pociągały za sobą dezorganizację obrony, że przypomnimy zgubny wpływ rządów partyjnych na przygotowania Francji przed wojną światową, albo niedawny niesławny okres wszechwładzy sejmowej w Polsce. Należy mieć nadzieję, że okres ten minął już bezpowrotnie.

Wszystkie odchylenia od tych zasad pociągały za sobą dezorganizację obrony, że przypomnimy zgubny wpływ rządów partyjnych na przygotowania Francji przed wojną światową, albo niedawny niesławny okres wszechwładzy sejmowej w Polsce. Należy mieć nadzieję, że okres ten minął już bezpowrotnie.

KINO
„POLONIA”
Mickiewicza 22.

Dziś długoczekiwany nadzwyczajny film! Wszechświatowy szlagier obecnego sezonu!

NĘDZNICY (Les misérables) WIKTORA HUGO

2 serie, 12 aktów razem. (Uczniom dozwolone).
W rolach gł. Gabriel Gabrio (Jean Valjean), Sandra Miłarow (Fantina i Kozetta), Jan Tonlout (Javert), Paul Jurge (Biskup Myriel), G. Saillard (Thenardier). Reżyserował Henryk Tescoust. Początek seansów g.: 4, 6, 8, 10 m. 15. Uprasza się Sz. Publiczność o przybycie 15 minut przed początkiem seansów.

Wszechświatowo znana fabryka czekolady

„SAROTTI” Sp. Akc.

podjęła się produkcji **KAKAO** które ukazało się w sprzedaży w 2-ach gatunkach

- 1 gatunek „SAROTTI”—KAKAO
- 2 „KONSUM”—KAKAO.

Obydwa gatunki swoim wyśmienitym smakiem, delikatnym aromatem oraz zawartością tłuszczów i pożywnością przewyższają wszystkie dotychczasowe gatunki zagranicznego kakao.

Żądać we wszystkich poważniejszych sklepach kolonialnych i spożywczych

Jeneralna reprezentacja na Wilno i okolice

Spółka Wileńska „Handel-Importowa” z ogr. odp. 1670
Wilno, ul. Zawalna 27. Tel. 746.

Sejm i Rząd.

Dzień marszałka Piłsudskiego.

WARSZAWA, (Pat.) Pan Prezes Rady Ministrów marszałek Piłsudski przyjął wczoraj o godzinie 10-tej rano ministra Bartla, o godz. 12-tej marsz. Piłsudski urzędował jako minister spraw wojskowych w gmachu Ministerstwa Spraw Wojskowych w Sztynie Generalnym załatwiając ciężkie sprawy wojskowe. Czas po południowy poświęcił marszałek pracy w swoim gabinecie. O godz. 9-tej wieczór przyjął p. marszałek min. Bartla.

Objęcie urzędowania przez p. min. Bartla.

WARSZAWA, (Pat.) Pan minister Bartel objął wczoraj kierownictwo M-stwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Między godz. 11-tą a 2-gą popołudniu przyjął p. min. Bartel wice-ministra Gajczaka oraz dyrektorów departamentów.

Urlop marszałka Sejmu Rataja.

WARSZAWA, (Pat.) Wczoraj marszałek Sejmu Rataj udał się do swego majątku na kilkudniowy wypoczynek. Pan marszałek wraca do Warszawy we czwartek. Zastępuje go w sprawach urzędowych wice-marszałek Poniatowski.

Audjencja u Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

WARSZAWA, (Pat.) Wczoraj między godziną 12-tą a 1-gą Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął na audjencji ministra pełnomocnego W. Brytanji Max Millera oraz ministra pełnomocnego Włoch Macioniego.

Baczność!!!

Ceny niższe

Kapelusze, czapki, bieliznę męską i damską, krawaty, rękawiczki, wyroby skórzone i trykotowe, parasole, kalosze i t. p.

poleca firma

O. KAUCZ

Wilno, Zamkowa 8, tel. 939.

Z Litwy Kowieńskiej.

Obrady mniejszości sejmowych.

KOWNO, (Tel. wł.) Odbyto się tu zebranie frakcji sejmowych mniejszości. Między innymi omawiano sprawę skandalicznego napadu Litwinów na procesję polską w czasie obchodu roku jubileuszowego.

W rezultacie zebranie postanowiło, że frakcja polska będzie reagowała nie za pośrednictwem interpelacji do ministra spraw wewnętrznych, a w postaci nagłego wniosku zgłoszonego w Sejmie.

W najbliższych dniach zbierze się podobne zebranie na którym omawiane będą zagadnienia, jaką taktyką ma kierować się w Sejmie frakcja żydowska.

Partja litewskich socjalistów rewolucjonistów.

KOWNO, (Tel. wł.) W urzędzie naczelnika powiatu zarejestrowany został statut nowotworzonej się partji litewskich socjalistów-rewolucjonistów. Założycielami tej nowej partji jest grupa studentów.

Z Państw Bałtyckich.

Estonja.

Birka wraca do Rewla.

REWEL, (Tel. wł.) Z Moskwy nadeszła tu sensacyjna wiadomość o zamierzonym powrocie b. posła estońskiego Birka do stolicy kraju. Birk podobno opuścił już Moskwę.

Stosunki graniczne z Sowieżami.

REWEL, (Tel. wł.) W dniu 4 b. m. w estońskim ministerstwie spraw zagranicznych wyszły się obrady z posłem sowieckim Piotrowskim na temat konieczności uregulowania incydentów w pasie pogranicznym.

W kołach politycznych przewidywane jest zawarcie w niedługim czasie specjalnej konwencji między Estonją a Z. S. S. R. na zasadzie której regulowane będą w przyszłości wszelkie incydenty na pograniczu.

Wieści ze Wschodu.

Rosja wobec wypadków w Chinach — „Prawda” i referent oficjalny o poprawie stosunków w Polsce — Biurokratyzm sowiecki — Polityka narodowościowa a kryzys ekonomiczny.

Jednym z aktualnych tematów w płaszczyźnie walki światowej burżuazji z komunizmem jest w prasie sowieckiej kwestia chińska, traktowana — należy zaznaczyć — w olbrzymiej skali. Sprawy tej „Izwestia” i „Prawda” moskiewskie poświęciły ostatnio artykuły wstępne, przypisując rolę reżysera Anglii, która wobec niepomyślnych konjunktur ekonomicznych i zagrożenia chińskich rynków zbytu, za jedynę wyjście uważa zbrojną interwencję w Chinach i na wszelki sposób stara się zmusić Japonię do wspólnej akcji czynnej. Ponieważ zaś zawodzą już zabiegi dyplomatyczne, przeto — według rozumowania sowieckich — Anglia usiłuje sprokować wtrącenie się Rosji do wypadków w Chinach, aby w ten sposób postawić Japonię wobec konieczności zbrojnej interwencji. Jako objawy tej prowokacji uważa Rosja ostatnie zmiany personalne w Harbinie i Kantonie i uprzedza jednocześnie, że zamiary te skończą się fiaskiem. Uspakaja także opinię publiczną, że możliwości wspólnej akcji przeciw czerwonej armii chińskiej są minimalne, gdyż Ameryka nie ujawnia skłonności do poparcia akcji angielskiej, a wśród generałów chińskich panują wyraźne i ostre tarcia.

Nie mniej baczną uwagę poświęca prasa sowiecka Polsce. Warszawski korespondent „Prawy” przyznaje, że sytuacja ekonomiczna polski znacznie się poprawiła, że polski bilans handlowy jest bilansem czynnym, pociesza się jednak, iż na pomysły wyniki wpłynął jedynie tylko kryzys ekonomiczny w Anglii, a w trosce przemysłu polskiego o zabezpieczenie sobie rynku zbytu na przyszłość upatruje objawy mającego nastąpić załamania się handlu zagranicznego.

Natomiast oficjalny referat „Gospłana” (ekonomiczny instytut projektodawcy) bez ogródek stwierdza pomyślny konjunkturę ekonomiczną Polski, stabilizację złotego, silną konkurencję handlu drzewnego na rynkach zagranicznych, a projekt zdevaluowania złotego dla ułatwienia konkurencji towarów eksportowanych uważa za wielce pomysłowy.

Przebiegając artykuły na temat kampanji oszczędnościowej w wewnętrznej gospodarce Rosji, znajdujemy zdumiewające wprost cyfry, dotyczące biurokratyzmu urzędów sowieckich. Kilka przykładów, instrukcje rachunkowości dla jednego tylko rejonu (powiatu) zajmują 300 mtr. kwadr. papieru i instrukcja rocznego sprawozdania agronoma powiatowego zawiera 160 str. druku, 126 tablic z 2658 wykresami i 20 tys. pytań, na które należy odpowiedzieć. Inne przykłady są bardziej jeszcze pocieszne. To też prasa sowiecka gwałtownie o zmianę systemu i domaga się dalszej redukcji urzędniczej.

Rozważając kwestię polityki narodowościowej, białoruska partja komunistyczna wysuwa postulat kryzysu ekonomicznego. W miastach i na wsi nędra mieszkawców nie rzuca się w oczy, ale miasteczka liczą 40 — 45 proc. nędzarzy, których egzystencja stoi zawsze wobec widma śmierci głodowej. To też B. P. K. przypomina, że wielkie projekty reform narodowościowych będą fikcją, dopóki stosunki ekonomiczne nie ulegną poprawie. es—ki.

Z całej Polski.

Kpt. Orliński u Marsz. Piłsudskiego.

Marszałkowi Piłsudskiemu zameldował się kpt. Orliński, który zdał sprawę z raidu swojego Warszawa—Tokio—Warszawa kpt. pil. Orliński. Pan Marszałek gratulował mu serdecznie tak wspaniałego wyniku i wypyttywał dokładnie o wszelkie szczegóły z obytego lotu. Kpt. Orliński przywiózł Marszałkowi list od generała armii japońskiej Nagaoka, dobrego znajomego Marszałka z czasów jego podróży do Japonii w 1904 roku, w czasie wojny rosyjsko-japońskiej.

Wycieczka czeska.

WARSZAWA. W drugim dniu pobytu wycieczki dziennikarzy czechosłowackich, goście zwiedzili miasto objeżdżając samochodami główne ulice, poczem o godz. 10/30 rano udali się na stoki cytadeli, które zwiedzili oprowadzani przez delegata Polskiego Towarzystwa Turystycznego p. Moczydłowskiego.

Przy krzyżu na miejscu straceń przemówił w imieniu prasy czeskiej redaktor Harvat, wyrażając hold dla poległych za niepodległość Polski bohaterów. W odpowiedzi p. Moczydłowski podniósł znaczenie tego miejsca dla Polski.

Goście z poszczególnym zaciekawieniem zwiedzali cele pawiljonu Nr. 10, następnie udali się samochodami na Pragę a potem do Wilanowa, gdzie zwiedzono pałac.

O godz. 2-jej po poł. odbyło się w sali Malinowej Bristolu śniadanie wydane przez władze miejskie. Na śniadaniu tem byli między innymi obecni minister spraw zagranicznych Zaleski.

Pożegnanie prymasa Polski Hlonda w Katowicach.

KATOWICE. Dnia 5 b. m. odbyło się tu uroczyste pożegnanie ks. arcybiskupa prymasa Polski Hlonda, w którym wzięli udział przedstawiciele władz samorządowych, Sejm, delegacje ze sztafandami oraz licznie zebrana publiczność. Akt ten odbył się w sali teatru polskiego. Wygłoszono szereg serdecznych przemówień, na które prymas Hlond odpowiedział w języku polskim i niemieckim dziękując za serdeczne objawy przywiązania. Jutro prymas ks. Hlond odprawi mszę pontyfikalną, poczem odjedzie do Częstochowy. (Pat.)

Uczczenie 700-lecia śmierci św. Franciszka w Assyżu przez Kraków.

KRAKÓW. Celem uczczenia 700-lecia śmierci św. Franciszka z Assyżu. Teatr miejski wystawił wczoraj nową sztukę Katerwy p. t. Legenda o św. Franciszku. (Pat.)

Zatarg w przemyśle włókienniczym.

WARSZAWA. Dn. 5 b. m. pod przewodnictwem ministra pracy i opieki społecznej d-ra Jurkiewicza, odbyła się konferencja w sprawie zatargu w przemyśle włókienniczym przy udziale wojewody łódzkiego p. Jaszczola, inspektora pracy p. Klotta i zastępcę dyrektora departamentu pracy p. Ulanowskiego.

Po konferencji w tej samej sprawie z min. Bartlem, min. Jurkiewiczem wezwał przedstawicieli pracodawców i pracowników przemysłu włókienniczego na konferencję do p. min. Bartla na dzień 6 b. m. o godz. 5-jej po poł. (Pat.)

Wstępujcie do L. O. P. P.

Prasa francuska o Marsz. Piłsudskim.

PARYŻ. (Pat.) „Osuve” omawiając sytuację w Polsce podkreśla, iż Marszałek Piłsudski poprzestając na odroczeniu Sejmu wykazał wyraźną chęć poszanowania konstytucyjnych form w granicach możliwych w obecnej sytuacji, w czem — zdaniem dziennika — różni się od Mussoliniego i Primo de Riveri.

Międzynarodówka katolicka.

Kongres w Wiedniu.

WIEDŃ. (Pat.) Na Rozpoczynającym się tu kongresie unji katolickiej, podkreślił jej prezes de Reynold konieczność założenia międzynarodówki katolickiej, która by studjowała wszystkie kwestje międzynarodowe w świetle ideału katolicyzmu. Pożądana byłaby również współpraca unji z Ligą Narodów. Następnie przemawiali delegaci poszczególnych krajów. W imieniu Polski przemawiał prof. Chalecki.

Wielkie trzęsienie ziemi.

PARYŻ. (Pat.) Jak donosi Matin, obserwatorium paryskie potwierdza doniesienie obserwatorium Falenze, iż w odległości 11,000 klm. nastąpiło gwałtowne trzęsienie ziemi, które trwało kilka godzin. Stacje seismograficzne francuskie notowały trzęsienie ziemi w ciągu 4-ch godzin. Dotychczas nie udało się ustalić ogniska trzęsienia.

Uroczystości w Assyżu.

ASSYŻ. (Pat.) Odbyły się tu uroczystości związane z 700-letnią rocznicą śmierci św. Franciszka. Na uroczystości te przybył delegat papieski kard. Merry del Val.

Olbrzymi pochód udał się do górnego kościoła św. Franciszka, gdzie kardynał del Val zasiadł na monumentalnym tronie z roku 1600 przeznaczonym dla papieża, na którym od wieków prawie nikt nie zasiadł, poczem rozpoczęły się pienia religijne. Następnie pochód udał się do dolnego kościoła św. Franciszka, gdzie odprawiona była msza pontyfikalna.

Z ZAGRANICY.

Zjazd chirurgów.

PARYŻ (Pat.) Wczoraj odbyło się tu uroczyste otwarcie zjazdu chirurgów francuskich. Na zaproszenie prezesa Jean Louis Goure przybyło na kongres dwudziestu kilku chirurgów polskich. Wycieczka polskich przewodniczył delegat rządu polskiego dr. Aleksander Zawadzki. Przy otwarciu zjazdu obecny był amb. Chłapowski, który w imieniu rządu polskiego wygłosił przemówienie przyjęte entuzjastycznie przez licznie zebranych członków zjazdu oraz przedstawicieli sier oficjalnych.

W Hiszpanji podobno spokój...

MADRYT (Pat.) Agencja Fabra stwierdza, iż wszelkie wiadomości o zaburzeniach w Hiszpanji są pozabawione podstawy. W kraju panuje zupełny spokój.

W Chinach wre...

NEW-YORK (Pat.) Donoszą z Hankou, iż bandyci chińscy napadli na misję amerykańską, przy czem wzięto do niewoli 3 osoby, w tem 2 kobiety.

HANKOU (Pat.) Na jutro zapowiedziane tu są manifestacje antyangielskie. W okolicy Kwang-Ho i Kin-King wszystkie stacje były ostrzeżone. Wystano w tym kierunku kanonierkę angielską.

Strajk górników.

LONDYN (Pat.) Daily Herald, Morning Post donoszą, iż wedle wszelkiego prawdopodobieństwa projekt rządowy w sprawie zakończenia strajku węglowego, zostanie odrzucony.

Katastrofa w kopalni.

NEW-YORK (Pat.) W kopalni węgla w pobliżu Rockwood nastąpił wybuch, który zasypał przeszło 60-ciu górników. Zachodzi obawa, iż ludzie ci zginą.

Katastrofa kolejowa.

ZURYCH (Pat.) Na linii kolejowej między Zurychem a Rapperswillem w tunelu Ricken o długości 8,4 klm. wydarzyła się katastrofa kolejowa. Cały personel pociągu towarowego składający się z 9-ciu osób uległ zatruciu przez wyciwy gazów.

Ze świata.

Kongres Słowiańskiego Związku Młodzieży Wiejskiej.

Zapowiedziany do Sofji na 19 i 20 września r. b. II Kongres Słowiańskiego Związku Młodzieży Wiejskiej, wskutek zakazu rządu bułgarskiego, odbędzie się w Pradze Czeskiej dn. 31 października i 1 listopada 1926 roku.

Królowa Marja rumuńska w filmie.

NEW-YORK (Pat.) Jedno z towarzystw filmowych w Los-Angeles zaproponowało królowej Marji rumuńskiej udział w filmie osnutego na tle powieści Tolstoja „Zmartywychstanie”. Wedle doniesień dzienników, królowa Marja miała przyjąć tę propozycję przeznaczając honorarium dla głodnych dzieci.

Królowie gotowi do odwrotu...

Uwazde naszym monarchistom. BUKARESZT (Pat.) Wedle pogłosek, były król grecki Jerzy wrócił ma do Aten najpóźniej za dwa tygodnie. Między królem a legitymistami panuje ścisły kontakt. Do Sinaja, gdzie król Jerzy się znajduje, przybywają wysłańcy z Aten, delegaci legitymistów, informując go o wypadkach w Grecji.

Przerwanie komunikacji kolejowej.

PERPIGNAN (Pat.) Niestychanej gwałtowności trąba powietrzna spowodowała tu ogromne szkody przerywając komunikację kolejową

Z Rosji Sowieckiej.

Przeciwko Trockiemu.

MOSKWA. (Pat.) Odbyło się tu szereg manifestacji politycznych, które przyjęły rezolucję potępiającą politykę opozycyjną z Zinowiewem i Trockim na czele.

Trocki działa.

MOSKWA. (Pat.) „Tass” donosi, iż Trockim przerwał kilkuniesięczne milczenie i oświadczył, że wraca do życia publicznego stojąc na tej samej platformie co Zinowiew.

Na arenie międzynarodowej.

Realizacja umowy w Thoiry.

Thoiry jest tem wielkiem zwycięstwem interesów ekonomicznych narodów nad czczymi zasadami i teoriami politycznymi.

Zasada pociągania Niemców do odpowiedzialności za wojnę światową, panująca przez siedem lat od pokoju Wersalskiego aż do Locarna, dała się tak dotkliwie we znaki zwycięskiej koalicji, a w pierwszym rządzie Francji, że rok 1926 poddał zasadę tę gruntownej rewizji.

Okupacja zagłębia Saary, która połączona była z dużymi kosztami dla Francji, temsilniej dała się we znaki Niemcom, hamując produkcję węgla w tem ognisku górnictwa i pozabawiając Niemcy ogromnego źródła dochodu, jakoteż i ujścia dla rąk roboczych, tak potrzebnych do sanacji finansów Francji i Belgji.

Nowy, że tak nazwiemy — ekonomiczny, kierunek polityki głównych uczestników wojny światowej, zainicjowany w Locarno, znalazł swój wyraz dopiero we wrześniu r. b. w Genewie przez przyjęcie Niemiec do Ligi Narodów, w charakterze równoprawnego członka ze stałym miejscem w Radzie. Dalszym wynikiem tego równoprawnienia Niemiec stało się porozumienie francusko-niemieckie w Thoiry, którego wykonania mamy się stać niebawem świadkami.

Oto bowiem 6 b. m. przybywa do Berlina dyrektor departamentu politycznego we francuskim ministerjum spraw zagranicznych, p. Loucheur, dla realizacji układu w Thoiry.

Oto jak przedstawia się ta realizacja według wyjaśnień p. Stresemanna, uczynionych wobec prasy niemieckiej po powrocie z Genewy.

Niemcy mają otrzymać: zniesienie oficjalnej kontroli, niezwłoczną ewakuację reszty Nadrenji (co w myśl traktatu Wersalskiego miało nastąpić dopiero w r. 1935), ewakuację basenu Sarry bez plebiscytu, prawo odzyskania kolonii, ewentualnie zaś również odzyskanie belgijskich kopalń Eupen i Malmedy.

Wzajemian za to Niemcy mają zapłacić Belgji 120 milionów marek złotych tytułem wykupu za Eupen i Malmedy, Francji zaś 250 do 300 milionów marek zł. za kopalnie Sarry. Głównym jednak źródłem dochodu Francji ma być 52 proc. od sumy uzyskanej ze sprzedaży niemieckich obligacji kolejowych, których ogólna cena obliczona jest na 1 miliard 20 milionów marek złotych.

Najbliższe dni pokażą nam dokładnie wyniki porozumienia w Thoiry, jak już jednak z powyższej e-nuncjacji niemieckiego ministra spraw zagranicznych widać podstawą jego jest spełnienie najważniejszych ich postulatów politycznych Niemiec wzajemian za złoto, o złoto i przytrochę złoto, którego zwycięzcy wojny światowej tak bardzo potrzebują.

Prasa niemiecka patrzy naogół optymistycznie na mające się rozpocząć negocjacje wykonawcze do porozumienia francusko-niemieckiego. Temniemniej jednak żadna ze stron zainteresowanych nie tuzdzi się nadzieją prędkiego i łatwego zakończenia tych trudnych i drażliwych rokowań. Gr.

ARTYSTYCZNA FOTOGRAFJA Moryca Grossmana ul. WIELKA Nr. 47 (obok hotelu „Palace”) CENY ZNIŻONE. 1594

Obywatele!

Silne lotnictwo — to podwalina bytu Państwa.

Rozwój i zastosowanie techniki lotniczej — to miara jego potęgi kulturalnej. Ale finanse najbogatszych Państw nie zdołają wszystkim potrzebom współczesnego lotnictwa, przeto wszystkie państwa zmuszone są odwoływać się do ofiarności społeczeństwa.

W Polsce rola ta przypada Lidze Obrony Powietrznej Państwa.

Z dotychczas uzyskanych środków L.O.P.P. wybudowała pierwszy w Polsce Instytut Aerodynamiczny, uruchomiła cywilne szkoły pilotów i mechaników, oraz buduje lotniska i hangary.

Dziś środki L.O.P.P. są na wyczerpaniu rozpoczęte zaś prace dalekie są od ukończenia. Dla zdobycia nowych niezbędnych funduszy L.O.P.P. wzborem lat ubiegłych organizuje od 10-17 października

Tydzień Lotniczy.

Zwracamy się więc do wszystkich z gorącym wezwaniem do jaknajwydatniejszego poparcia Ligi OPP. i wierzymy, iż każdy obywatel polski spełni swój obowiązek, składając na jaką go stać ofiarę na rozbudowę Lotnictwa Polskiego.

- (—) Władysław Raczkiewicz Wojewoda Wileński
- (—) Romuald Jałbrzykowski Arcybiskup - Metropolita Wileński.
- (—) Kazimierz Michalkiewicz Biskup Sufragan Wileński.
- (—) Władysław Bandurski Biskup.
- (—) Gen. Dywizji Edward Rydz-Śmigły Inspektor Armji.
- (—) Marjan Zdzichowski Rektor U.S.B.

Życie białoruskie.

„Białoruskaja Chata”.

Pod nazwą powyższą w dniach najbliższych ma się ukazać w Wilnie nowe pismo białoruskie, utrzymane w charakterze tygodnika ilustrowanego.

Pismo to będzie stanowiło organ oficjalny odłamu białoruskich polonofilów ideowych.

Kierunek pisma będzie demokratyczny.

„Nasza Sprawa”.

Zamiast kolejnego numeru „Narodnej Sprawy”, organu komunistycznej „Hramady”, — czytelnikom jej — rzekomo „z technicznych powodów” został rozesłany I-szy numer pisma teje „Hramady” p. n. „Nasza Sprawa”. Wydawcą jej jest poseł białoruski p. Miotła, który wydawał również i poprzednie pismo. Kierunek — oczywiście — ten sam.

Dziesięciolecie „Krynicy”.

Wobec tego że w końcu października r. b. przypada dziesięciolecie jubileusz (1917 — 1926 r.) najstarszego obecnie pisma białoruskiego p. n. „Białoruskaja Krynica” (organ Ch. D. białoruskiej), — redakcja pomienionego pisma nosi się z myślą zorganizowania odpowiedniego obchodu, na który zostaną zaproszeni współpracownicy tego pisma. Jak również sympatycy. Należy zaznaczyć, że „Krynica” jest obecnie jedynym pismem białoruskim, drukowanym członkami łacińskimi. K. Smreczynski.

Wizje Indji.

(Z francuskiego).

Wieże milczenia. Na wzgórzach otaczające Bombay, w lekkim, przezroczym świetle brasku dnia, wchodzą długą drogą, czysto zamiecioną i po przez wrota malowane na kolor cytryny i ozdobione doryckimi ornamentami, dostajemy się na platformę. Tu grzędy i klomb-y wielkich askrawych kwiatów, witają nas orgą barw, świeżością zlanych wodą kielichów, kolorowych iak stado motyli skrzydeł. W koło drzewa i wśród nich, cylindryczne mury, białością wapiennej powłoki lśniące. W koło horyzont i morze łagodnie niebieskie, drzemią w ciszy, zbliżającym się p-tem przerażone. Jakaś błoga nieświadomość własnego ja ogarnia, słuchając wyjaśnień strażnika tych grobów. Wskazuje na czarne postaci, przycyżające na murawnych blankach: to śpiące sępy, grabarze tego cmentarza. Przynoszą

im zwłoki parów bogatych i biednych, bez różnicy, a w dwie godziny pozostają z nich tylko szkielety, oczyszczone z ciała. Słońce i deszcz dokochają roboty i obracają kościotrupy w proch i pył, który się gromadzi wewnątrz okrągłej cysterny, ale tak powoli, jakby się zapełniała klepsydra odsypująca nie godziny, ale wieki. Ten dziwny, jedyny dla tej sekty sposób grzebania, a raczej unicestwiania zmarłych, wypłynął z zasady czci dla żywiołów: ognia, wody, ziemi, któreby splugawione były przez zektnięcie się ze zgnilizną trupów.

Przechodzą one, te zwłoki parów, w żarłoczne dzioby setek sępów, ohydnych, ogromnych ptaków, o łysej szyi, o zakrzywionej, jak znak zapytania głowie, polatujących ciężko z drzewa na drzewo, lub żerujących na brzegach cylindrycznych blanków cysterny.

Nie sprawia to wszystko wrażeń śmiertelnych, ohydy lub wstrętu. Powietrze czyste, kwiaty, ranne słońce, spokojne horyzonty, wszystko to nie jest smutne, dużo mniej

straszne niż nasz europejski powolny rozkład ciał w zamkniętych grobach.

Nad Gangesem. Pod koronkami cieniami pałaców w Benares, rusza się i kotłuje ciągly, nieustanny ruch ciał bronzowych. Stopy pałaców o bruchatych podstawach i białych, mahometanśkich ornamentach architektonicznych, grzęzną w błotnistej wodzie, wraz ze świątyniami o setkach kondygnacji i skontorzowanych rzeźbach. Przychodzą tu na myśl biblijne katastrofy: zatopienie całej armji faraona przez Morze Czerwone, jakiejś kleski Sodomy i Gomory... Tyle ciał żywych lub martwych w tej rzece, płynącej powoli, jakby wody jej były gęste od zanurzonych zwłok lub kąpiących się chorych i zdrowych Hindusów. Wzdłuż brzegów dymią nieustannie stopy kremacyjne, ciała obmyte w świętej rzece, w „Ojcu Gunga”, płoną teraz, by się połączyć na wieki z Wielkim Brahma.

Nad brzegiem, w bezpośrednim sąsiedztwie: praczka myje szmaty

kolorowe, kąpią się wyrostki, kobiety ostanające twarze, otoczone niewolnicami, dalej trup parjasa objaja się o brzeg, na którym czyha pies z wyciągniętą paszczą, opodal zanurzają do nurtów konającego bogatego brahmina, któremu w tej ostatniej posłudze towarzyszy dwór, i rodzina bogato przybrana.

Na małych pontonach siedzą brahmini w kontemplacji, twarzą do słońca, lub żebryczą fakirzy, w niuchomej, wymyślnej pozie, skamieniali w zamyśleniu. Kobiety, po odbytych ablucjach, ubierają się i owinięte w biel muślinów, lub jaskrawe jedwabie idą wolnym, kołyszącym się krokiem w głąb miasta.

Sikandarrah. Miejsce pełne harmonji i poezji, ciemiste ogrody zaludnione jedynie gromadami małych i tęczobarwnych pawi, miejsce wielopiętrowego grobowca tajemniczego Akbara, z krwi Dżyngis Hana i Tamerlana, władca Indji i czasów najazdów Mongołów. Tradycja miejscowa głosi, że lubił nad wszystko odpoczywać po bojach, słuchając dysput religijnych, że sprowadzał

kapłanów różnych sekt i kazał im zwalczać się i przekonywać wzajemnie, powtarzając, że w każdej religji jest cząstka odwiecznej prawdy. Zapewniają, że nawet Jezuitów z misji w Goa sprowadzał na te konferencje i że jedna z jego żon Mariam, była chrześcijanką. Sam, mimo iż umarł w wierze mahometana, ustalił kult wiary Boskiej, projekt jedynej religji na Indji, opartej na łagodnym panteizmie z ceremoniałem brahmańskim dla zachowania tradycji i pociągnięcia tłumów jaskrawością i świetnością obrzędów, procesji, ołtarzy, figur sztandarów itp.

Legenda mówi dalej, że wracając raz z wyprawą, zatrzymał się koło wioski Fatehpur—Likri i tam zasiegał rady świętobliwego pustelnika Salim Chishti. Pragnął mieć następcę imienia i władzy.

Pustelnik rozkazał mu zatrzymać się dla uczynienia modłów, a małżonce unieść w samotnej celi. Cały dwór osiadł w koło grotty pustelnika, niebawem z ubogich

wioski powstała bogata stolica, cesarzowa wschodu powiła syna.

I dziś jeszcze widać ogrody, pawilony i łaźnie małżonek Akbara. Oprócz tego po tych zamaryłych szczytkach, potomek pustelnika Chishti i ukazuje na fresku wizerunek anioła. To dla swej chrześcijańskiej małżonki Mariam, kazał namalować Akbar tłumaczy przewodnik, „wiem dodaje, w księgach waszych mówią, że to ten sam anioł co w rękopisach perskich z czasów Akbara, ale mnie uczył mój ojciec iż jest to anioł Gabriel, który dzieviczy chrześcijańskiej się ukazał. To przekazał synowi swemu”.

Oto pod baldachimem z koronki marmurowej spoczywa Sahin Chishti, który legendy chrześcijańskiej był może oznajmicielem...

A to wszystko zamyka się Chishti Murem, o wieżach jak w szachach, wyraźnie na tle jasnego nieba odbitych, krętymi ciężkimi zwroty zbiegającego w doliny z gór, nad całą granicą tego dziwnego, dalekiego kraju.

Ruch zawodowy.

Organizacja Młodzieży T. U. R. w Wilnie.

W niedzielę dnia 10 października r. b. młodzież robotnicza obchodzić będzie „Dzień młodzieży”. Pierwszy to raz nie tylko w Wolnej i Niepodległej Polsce, ale w ogóle od czasów istnienia Polski, młodzież postępowo-lewicowa obchodzić będzie swoje święto.

W tym celu Komitet Centralny Organizacji Młodzieży T. U. R. mający swoją siedzibę w Warszawie, za pomocą okólników, rozestanych do swoich Oddziałów, oraz całym szeregiem artykułów, wezwał podległe sobie organizacje do rozpoczęcia akcji przygotowawczej w celu uroczystego obchodu święta „Dnia młodzieży robotniczej”.

Organizacja młodzieży T. U. R. na obszarze całej Rzeczypospolitej, zwolują zgromadzenia i wiece propagandowe, w celu spopularyzowania święta „Dnia młodzieży”, nie tylko wśród młodzieży, ale i wśród najszerszych warstw społeczeństwa.

W zależności od miejscowych warunków, organizacje młodzieży będą urządzać pochody, wiece, akademie, zawody sportowe, odczyty, wieczornice i t. p. Naprzyskład Warszawska Organizacja T. U. R. w dniu tym, organizuje w dzielnicy zamieszkałej przez ludność robotniczą, bieżący uroczystości, w celu urozmaicenia święta.

Jak się dowiadujemy i Wileńska Organizacja czyni również przygotowania do obchodu wspomnianego święta, program którego ma się przedstawiać, jak następuje:

a) o godz. 8 rano pobudka w lokalu T. U. R. przy ul. Kijowskiej Nr. 19.

b) o godz. 10 rano wyruszy na miasto auto z kierownictwem w celu propagandy.

c) o godz. 12.30 akademja w sali kina „Heljos” na której poza przedstawieniami młodzieży oraz przedstawicielami organizacji, jest przewidziany bogaty dział artystyczny z udziałem artystów teatrów Wileńskich.

d) Wieczorem w lokalu T. U. R. przy ul. Kijowskiej Nr. 19, — wieczerzy artystyczno-literackiej na który złoży się odczyt, deklamacje, śpiew, oraz odegrane zostaną sztuki przez zespół dramatyczny Wileńskiej Organizacji Młodzieży T. U. R.

Na tem miejscu nie od rzeczy będzie przedstawić krótki rys działalności Wileńskiej Organizacji Młodzieży T. U. R. Organizacja ta istnieje niegdyś zaledwie od roku, jednak w ciągu tego czasu wykazała już poważny dorobek zbiorowy pracy.

W roku zeszłym, własnymi siłami została zbudowana scena (ruchoma) co umożliwiło wystawienie

kilkunastu sztuk przez zespół (sekcję dramatyczną. W dniu 18 i 19 września r. b. Sekcja dramatyczna wystawiła w Trokach 3 sztuki między innymi komedję Bałuckiego w 3 ch aktach „Rady Pana Rady”. Naogół grane były przeważnie sztuki ludowe, z życia robotniczego, komedje i t. p.

W ciągu tego roku wygłoszono także jak dla członków, tak też i dla sympatyków, całą serję odczytów, z rozmaitych dziedzin wiedzy, jak historii Polski, historii starożytnej, krajoznawstwa, z dziedziny społecznej i t. p.

W okresie letnim organizowane były wycieczki w okolice Wilna, głównym celem wycieczek było zapoznanie się z przyrodą, dlatego też były one organizowane przeważnie na okres dwudniowy, aby uczestnicy mogli choć jedną noc spędzić w lesie, czy w polu, przy ognisku i wesołej pogawędce.

Przeważającą była również praca kulturalno - oświatowa, przez urządzenie t. zw. „pogadank” gdzie udział w dyskusji brali wszyscy obecni, wypowiadając swój pogląd na sprawę poruszaną przez prelegenta.

Praca sportowa, przeważnie gimnastyka szwedzka, również przez pewien okres czasu była uprawiana. W miesiącach letnich praca na ogół w poszczególnych sekcjach zmalała, a to wskutek tego, że każdy pragnął wykorzystać miesiące letnie, bądź na urlopy, lub też spędzając wieczory, w pobliskich lasach.

Wobec zbliżającego się okresu zimowego, w dniu 30/IX r. b. odbyło się ogólne zebranie członków, na którym postanowiono wznowić pracę w tych sekcjach, w których została ona zawieszona, a w pozostałych pracę tę uczynić bardziej intensywną. Jednym z pierwszych objawów tego zwiększenia pracy jest organizacja „Dnia młodzieży robotniczej” w dniu 10 października 1926 roku.

Wileńska Organizacja Młodzieży Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego, zwraca się z apelem do młodzieży robotniczej, oraz robotników starszego pokolenia, by w organizowanym święcie młodzieży wzięli jaknajwiększy udział, wyrażając w ten sposób swą solidarność z poczynaniami młodzieży robotniczej.

Jednocześnie organizacja M. T. U. R. wzywa młodzież do wstąpienia w swoje szeregi, by wspólnie z młodzieżą już zorganizowaną dążyć do lepszego jutra, które jest jutrem młodzieży.

(es) Turowiec.

nauczyciele—42; 10) subjecki handlowi—81; 11) pracownicy komunikacji—29 12) oficjaliści rolni—50; 13) biuraliści — 271 i 14) inni—321. (ks.)

Przysiężenie pracy.

W ciągu ubiegłego tygodnia Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy skierował do robót 52 bezrobotnych robotników.

Obecnie Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy 10zporządza 42 wolne miejsca dla bezrobotnych robotników i robotnic. Na zapotrzebowanie charing'owe w dniu wczorajszym Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy wystął do Nowogródka 10 cieśli. (ks.)

Wyjazd bezrobotnych zagranicę.

Komisja rekrutacyjna misji francuskiej w Poznaniu zrekrutowała na terenie Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Wilnie w dn. 27, 28 i 30 ub. m.—255 osób do robót rolnych oraz fabryk i górnictwa we Francji.

Nie wszyscy jednak zrekrutowani robotnicy wyjechali do Francji, ponieważ podczas sprawdzenia przed wyjazdem do Wejherowa, który się odbył w sobotę dnia 2 b. m. okazało się, że stawiło się tylko 233 osoby.

W ciągu ubiegłego tygodnia Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy wydał 4 ulgowe zaświadczenia na paszporty zagraniczne—osobom udającym się zagranicę w poszukiwaniu pracy. (ks.)

WILNIANIE!

Zbliża się III-ci Tydzień Lotniczy (pomiędzy 10 a 17 października r. b.). Pamiętajcie, że 9 i 10 października samoloty L. O. P. P. rozrzuca nad Wilnem tysiące ulotek, w których będzie 100 biletów na bezpłatne loty pasażerskie w Tygodniu Lotniczym. Szukajcie szczęśliwych ulotek.

Wieści i obrazki z kraju.

Nowy „Dom Ludowy“.

Komaje, pow. Święciany.

Dn. 3. X. został otwarty w Komajach Dom Ludowy w inicjatywę Dr. Firko, wznawiając tem dawną tradycję, gdyż przed wojną istniała tutaj Herbaciarnia z czytelnia pism, wypożyczalnia książek i nawet tajną nauką polskiego języka, zorganizowane przez p. Rom. Obecnie wynajęto lokal w jednym z domów miasteczkowych na rok, ale starania skierowane są ku wybudowaniu własnego Domu, który by mógł służyć na zebrania, odczyty, przedstawienia Koła Młodzieży wcale sprawnie działającego tutaj, oraz do wszelkich kulturalno-oświatowych potrzeb miejscowej ludności. Początek został uczyniony dzięki zaofiarowaniu przez właściciela Komaj p. L. Czechowicza, placu pod budowę domu. Na poświęcenie lokalu przybył p. Starosta powiatu p. Żurawski ze swym zastępcą, p. delegatem Zw. Ob. Kresów, byli też obecni wójt gminy p. Stankiewicz, D-r Firko jako organizator i liczni goście z pośród miejscowego ziemianstwa i włóścian.

Miejscowy proboszcz ks. Budro, po poświęceniu przemówił przedstawiając cel Domu Ludowego jako placówki koniecznej na wsi, gdzie lud potrzebuje ciągle umysłowej rozrywki, wskazaówek w potrzebach rolniczych i ekonomicznych, oraz zamiany myśli. P. starosta Żurawski również mówił na ten temat, zachęcając do dalszego rozwoju mimo przeszłość.

Największą potrzebą obecnego Domu Ludowego byłoby stworzenie obiegowej biblioteki, która by pewnie miała duże powodzenie, gdyby była umiejętnie dobrana, przez osobę kompetentną. Można by wziąć książki w Wilnie na spłatę i powoli z wnoszonych za prenumeratę pieniędzy uszczać się z długu. Wszyscy cieszyli się z tej nowej placówki, której brak dawał się bardzo odczuwać w tej okolicy.

(S) Siasiad.

Głos z Braślawia.

Powiat nasz, pomimo posiadania granic trzech państw (Litwy, Łotwy i Rosji), ostatnio poruszony został dwoma wypadkami. Pierwszy z nich zamach na pociąg wązkotorowy pod Braślawiem, który dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności niepociągniął za sobą

Ostatnich wyborach do Kasy Chorych.

Wczoraj z braku miejsca ograniczyliśmy się do podania ogólnych cyfrowych danych — wyników wyborów do Rady Kasy Chorych, które się odbyły w dniu 3 b. m.

Wybory w pierwszej instancji zostały zatwierdzone.

Jeśli wynik ich mimo sprzeciwów przyjęty zostanie przez drugą instancję w skład Rady Kasy Chorych m. Wilna stanowią będą następujący mandatariusze list, zatwierdzonych przez komisję wyborczą.

Ubezpieczonych reprezentować będą z listy Nr. 2 (P.P.S.) pp. Jan Żejmo, Stanisław Bartnicki, Kuran, Gryte, Nr. 3 (lekarzy) dr. Stefan Borkowski, Nr. 4 (Bundu lewicy żydów) Nowikow, Rafes, Rozenbał, Goldbur, Szmukler, Aronowicz, Rabinowicz i Epsztajn; Nr. 6 (komuniści) Misiuro, Strumpf, Reszetow, Segall; Nr. 7 (Ch. dem.) Kierzun, Lewandowski, Podlewski, Lipniewski, Stankiewicz, Walicki, Marciniak, Pożaryski, Maciejewski, Zmitrowicz, Gedrojciówna, Glatman, Siemaszko, Rogowski i Szutowicz; Nr. 10 (Klasowe Zw. Zawodowe) inż. Godwod, Narkiewicz, Zasztowt, Bauman, Gołabek, Klackowski i Szyzkiewicz. Ogółem 40 osób.

Z ramienia pracodawców do Rady weszli z listy Nr. 1 (żydow. cocijaliści) Kagan; Nr. 5 (żyd. prawica) Zaks, Kruk, Trocki, Fric, Lichtmacher, Czernikow, Parnes, Zaikind, Alperowicz, Prużan, Zajdman i Blondes.

Nr. 8 (prawica pol.) Korolec Józef, Świada Michał, Rutkowski Kazimierz, Kowalski Edmund, Golebiowski Wojciech, Jasiński Zbigniew, ogółem 20 osób.

W ten sposób w skład Rady wchodzi 60 osób (zeszłego roku tylko 40). Niema dwóch zdań, że wybory te; jak zresztą każde u nas wybory wiele pozostawiają do życzenia. Za wyjątkiem Komunistów i naszych Chjenowców, którzy w podobnych wypadkach są jednakowo hałaśliwi—nie spotkałmy się w tym roku z większą agitacją w „ogonkach” i w lokalach wyborczych.

Żydzi jak zwykle do wyborów poszli uświadomieni i odpowiednio przygotowani.

ani wypadku z ludźmi, ani wykolejenia się, drugi zaś ujęcie dzięki energii miejscowej policji dwóch fałszerzy pieniędzy wraz z dowodami rzeczowymi w postaci przyrządów do fabrykowania dolarów.

Część miasteczka Braślawia użyskała wygląd możliwy przez ułożenie bruku. Pożądane jednak byłoby ułożenie takowego w jaknajkrótszym czasie na drodze wiodącej na stację. Uporządkowaniem swym (obecnie pełna dziur i wybojów) nadałaby odrazu inny charakter miasteczku. Pamiętajcie bowiem należy, że Braślaw jest miastem powiatowym i w swych skromnych „murach” często podejmuje różnych gości, nie tylko ze stolicy kraju i państwa, lecz i z zagranicy.

W roku bieżącym w Braślawiu, powstaje nowy gmach szkolny, w którym mają być ulokowane wyższe klasy szkoły powszechnej. Szkoła tylko wielka, że gmach ten buduje się aż 4 kl. od miasteczka.

Plaga wilków w powiecie Braślawskim coraz bardziej daje się we znaki, są nawet wypadki napaadów na konie. Czyż rzeczywicie władze nie potrafią znaleźć środków na obronę ludności przed temi drapieżnikami.

Różne wydarzenia.

Na pograniczu w powiecie Wileńsko-Trockim zanotowano kilkanaście wypadków zapadnięcia na szkarłatynę. Straszna ta epidemia obejmuje coraz szersze kręgi.

Wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem, we wsi Rachowicz, gm. Rakowskiej, pow. Mołodeczańskiego wybuchł pożar. Pastwą ognia stała się stodoła ze zbożem. Poszkodowani Szymon i Daniel Filinowie, obliczają straty na 4.432 zł.

W wadze pomysł utonąła we wsi Bujki, pow. Dziśnieńskiego 11 miesięczna dziewczynka Jadwisia Lichowska.

Karygodny to wypadek z braku dozoru rodzicielskiego.

Wskutek nieuwagi woźnego urzędu pocztowego Jana Monela w Mołodecznie, zginęła w czasie przevożenia poczty paczka wartości 3.300 zł. — nadana w Wołożynie.

Z wyników głosowania widać, że w okręgach na przedmieściach o ludności robotniczej polskiej (Nowe Zabudowanie, Zwierzyniec, ul. Wilkomierska, Kalwaryjska przeważająca większość wyborców głosowała na listę Nr. 10 (Klas. Zw. Zaw.).

Na Antokolu, Zarzeczcu, Popławach, Nowym Świecie, Nowem Mieście i na Łukiszczach taż sama lista poważnie konkurowała z listą Nr. 7 (Chadecji i endecji), a razem z głosami które padły na listę Nr. 2 (P.P.S.) miała znaczną nad nią przewagę głosów. Lista Nr. 7 miała przeważającą ilość głosów tylko w śródmieściu, gdzie na nią padły głosy służby domowej, dozorców przyprowadzonych do urn z honorami przez swych chlebobawców. Listę—wdanym wypadku listy Nr. 7 przeważily ostatecznie głosy pracowników biurowych.

Lista Nr. 2—prawie w wszystkich okręgach otrzymała równą ilość głosów.

Na listę Nr. 3 (lekarzy)—głosowali prawie wyłącznie sami lekarze i personel szpitalny.

Wynik głosowania na listę Nr. 4 (skrajna lewica żydowska) zamykającej się liczbą 1263 utwierdza nas, że wśród robotników żydowskich prawie żadnego wpływu nie wywołało bezrobocie.

Ciekawe jest zestawienie ogólnych tegorocznych wyników z zeszłorocznymi.

Chadecja w dawnej radzie miała 13 mandatów, przy powiększeniu delegatów o 25% musiałaby mieć 16 (utraciła 1 mandat).

P. P. S. i Kl. Zw. Zawodowe, miały 10 mandatów — musieliby mieć 12 (utracił 1 mandat).

Bundowcy mieli 6 — musieliby mieć 8 (zdobyli 1 mandat). Również w porozumieniu do zeszłego roku zyskali jeden mandat komuniści.

Przy końcu należy zaznaczyć, że w dawnej Radzie było 11 żydow. pracodawców z prawicy i 5 pracodawców polskich. Obecne wybory dały wzmocnienie reprezentacji pracodawców polskich.

KRONIKA.

Sroda 6 października
Dziś: Brunona W.
Jutro: Marka P. W.
Wschód słońca—g. 5 m. 31
Zachód — g. 4 m. 43

Teatr i muzyka.

Teatr Polski (sala Lutnia).
Dziś powtórzenie wczorajszej premjery „Dzień bez kłamstwa”, która ze względu na oryginalną fakturę sceniczną wzruszyła olbrzymie zainteresowanie.
Oprawa sceniczna, dotąd nie spotykana na scenie Teatru Polskiego—również budzi podziw publiczności.
Dziś w dalszym ciągu świetny „Dzień bez kłamstwa”.

W próbach wesoła krotoczwila W. Rapackiego „Papa się żeni”.
Popołudniówka niedzielnia. Ponieważ w zeszłą niedzielę dla setek osób zabrakło biletów na przedstawienie popołudniowe „Grubych ryb”, Teatr polski powtarza „Grube ryby” w najbliższą niedzielę o g. 4-ej pp.
Koncert—poranek Korwin-Szymanowskiej w „Lutni”. W nadchodzącą niedzielę 10 października odbędzie się 3-ci poranek muzyczny Wileńskiego Towarzystwa Filharmonicznego. Wystąpi na nim świetna śpiewaczka o europejskiej sławie p. Stanisława Korwin-Szymanowska, siostra największego współczesnego kompozytora Karola Szymanowskiego. Jako akompanjator oraz solista wystąpi p. Feliks Szymanowski, znany Wilnu z występów w ubiegłym sezonie.

Początek koncertu o g. 12-ej m. 30 popoł.
Bilety już są do nabycia w kasie teatralnej od 11—9 wiecz.
Teatralne Mieszkańca w Wilnie. Lucyna Messal, znakomita gwiazda sceny polskiej, wystąpi w dn. 11 i 12 października w Teatrze „Reduta” na czes. własnego zespołu w niezmiernie interesującej nowości z repertuaru Warszawy, w melodyjnej operetce Oscara Straussa p. t. „Terestina i Napoleon”.

Partnerami artystyki będą artyści o ustalonej sławie, ulubieńcy Warszawy: W. roli Markiza Laawaite, wystąpi Bolesław Mierzejewski; reprezentantem humoru w roli Ks. Borghesse, będzie zawsze niezawodny Mieczysław Dowmunt. Kapelmistrz Stanisław Nawrot.

Bilety nabywać można w biurze „Orbis” Mickiewicz 11.

MIEJSKA.

III-ci tydzień lotniczy. Protektorat nad tegorocznym Tygodniem objeli: pan Wojewoda Władysław Raczkiewicz, Arybiskup Romuald Jąbrzykowski, Biskupi Kazimierz Michalkiewicz i Władysław Bandurski, gen. Dywizji Edward Rydz-Śmigły Inspektor Armji i Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu S. B. prof. Marjan Zdziechowski.

Przyjęcie protektoratu przez wyżej wymienione osoby wymownie świadczy o znaczeniu jakie one przypisują działalności Ligii O. P. P., to też Zarząd Komitetu Wileńskiego L. O. P. P. nie wątpi, że wszyscy obywatele, zgodnie z wydaną odezwą, popieszą z wydatną pomocą Lidze i chętnie przyczynią się do pomyślnego finansowego wyniku Tygodnia. (z)

Posiedzenie miejskiej komisji technicznej. Dziś w sobotę dnia 6 października o godz. 8-ej wieczór w lokalu Magistratu Wileńskiego odbędzie się posiedzenie miejskiej komisji technicznej.

Na porządku dziennym:
1) Sprawa rozrachunku z przedsiębiorcą P. Piotrowskim.
2) Kwestja przeprowadzenia kanalizacji na ul. Holendernia,
i 3) Sprawy bieżące. (ks)

Zaangażowanie nowych pracowników do komisji przemeldunkowych. Onegdaj odbyło się posiedzenie z udziałem przedstawicieli Magistratu m. Wilna i Komisariatu Rządu w sprawie komisji przemeldunkowych.

Podczas posiedzenia zaobserwowano iż przeciwnie komisja załatwia od 200 do 300 spraw. Ponieważ przy tej intensywności pracy przemeldunkowej w oznaczonym terminie przemeldowanie nie zostałoby ukończone postanowiono zaangażować do każdej komisji dodatkowo po jednym pracowniku w charakterze zastępcy przewodniczącego komisji.

Zgodnie z postanowieniem biura przemeldunkowe będą czynne od godziny 9 rano do 3-ciej po południu.

Rozpatrywanie przedłożonych dokumentów odbywać się będzie od godziny 3-ciej do godziny 9-tej wieczorem. W związku z tem postanowiono pracownikom przemeldunkowym podwyższyć diety o 50 proc. w stosunku do pobieranych dotychczas. Tem samem przewodniczący komisji otrzymywać będą po 300 złotych miesięcznie, personel pomocniczy po 7.50 zł. dziennie. (z)

Prośba Wileńskiego Koła Związku drużyn Konduktorskich. W dniu wczorajszym koło wileńskie związku drużyn konduktorskich w Polsce zwróciło się do komitetu rozbudowy miasta Wilna z prośbą o odstąpienie dla członków koła gruntu miejskiego na warunkach przewidzianych w ustawie o rozbudowie miast. (ks)

Przeście elektrowni na prad zmienny. Dziś o godzinie 12-tej w południe odbędzie w

elektrowni miejskiej uroczystość puszczania w ruch nowej turbiny.

Na uroczystość tę zostali zaproszeni przedstawiciele władz i społeczeństwa.

Z dniem więc dzisiejszym elektrownia miejska przechodzi na prad zmienny.

Zachodzi tylko pytanie czy po tej uroczystości magistrackiej niektóre dzielnice miasta nie będą w dalszym ciągu co kilka dni być pogrążeni w ciemnościach.

Po Magistracie można się wszystkim spodziewać. (z)

SPRAWY PRASOWE

— Księga pamiątkowa dla Jubilat Czesława Jankowskiego. Komitet Jubileuszu Czesława Jankowskiego zawiadamia, że osoby pragnące złożyć swe podpisy w księdze pamiątkowej ofiarowanej jubilatowi mogą to uskutecznić w Księgarni Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego (Królewska 2), gdzie księga ta obecnie się znajduje. (z)

KOŚCIELNA

— Wizytacja J. E. Ks. Arcybiskupa. J. E. Arcybiskup Wileński ks. Jąbrzykowski wrócił wczoraj z dłuższego objazdu diecezji. W Podbrzeziu Arceb. udzielił 1000 wiernym błogosławienia i był podejmowany przez ks. Wajtkunasa. Między licznymi delegacjami była również delegacja Izraelitów, na których przemówienie Arcybiskup specjalnie odpowiedział.

Następnie Arcybiskup wizytował nową parafję w Olejanach odległą o 400 metrów od granicy bolszewickiej, gdzie zetknął się z oficerami KOP.

Późno wieczorem J. E. Arcybiskup został odprowadzony przez banderę do Gliniczek. Tam był podejmowany przez p. Jeleńskich, gdzie pozostał na noc.

Następnego dnia J. E. przyjechał do Jęczmieniszek, skąd po zwykłym nabożeństwie i bieliznowaniu powrócił do Wilna. W drodze do Wilna zatrzymał się na chwile na plebanji w Niemenczyne. (s)

SAMORZĄDOWA.

— W sprawie komunalnych budżetów kwartalnych. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadomiło Urząd Wojewódzki, iż w związku ze zmianą okresu budżetowego, który ma się rozpoczynać od dnia 1 kwietnia budżety Związków Komunalnych powinny być pod względem okresu obrachunkowego dostosowane do okresu budżetowego państwa i dlatego na najbliższy rok budżetowy obejmą czas od 1 kwietnia 1927 r. do 31 marca 1928 r.

Wskutek powyższego zarządzenia pozostanie okres czasu, obejmujący styczeń, luty i marzec 1927 r., którego nie obejmują budżety Związków Komunalnych na rok 1926 ani też na następny okres budżetowy.

W związku z tem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu zarządziło co następuje: 1) rok budżetowy 1926 zostanie zamknięty 31 grudnia 1926 r., 2) przed początkiem pierwszego kwartału roku kalendarzowego 1927 r. Związki Komunalne uchwały budżety na tenże kwartał, przyczem uchwały te mogą mieć formę upoważnienia Zarządów Związków Komunalnych do wydatków w granicach najwyższej 1/4 poszczególnych kredytów przewidzianych na 1926—i do pokrywania tych wydatków z nadwyżek i zaległych dochodów 1926 oraz z wpływów bieżących.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaznacza, że o ile sprawa budżetów na 1 kwartał 1927 r. zostanie załatwiona w powyższy sposób, to odnośnie uchwały Związków nie podlegają zatwierdzeniu władz nadzorczych i powinny być jedynie władzom tym przedłożone do wiadomości. Gdyby jednakże uchwały te przewidywały wydatki większe niż 1/4 kredytów roku 1926 lub gdyby przewidywały nowe kredyty, muszą być przedłożone władzom nadzorczym do zatwierdzenia. (z.)

Z POCZTY.

— Nowe gmachy pocztowe na prowincji. W najbliższych dniach General. Dyrekcja Poczty i Telegr. wystąpi do budowy nowych gmachów pocztowych w Stołpcach i w Brześciu nad Bugiem. Roboty ukończone zostaną w roku przyszłym.

Budynek w Stołpcach przeznaczony jest na pomieszczenie urzędu pocztowo-relnego. Będzie to drugi urząd w okręgu Wil. Dyr. P. i Tel. Pierwszy istnieje w urzędzie poczt. Wilno 2. (s)

Żądajcie wszędzie kaloszy szwedzkich „Gislaved”
Firma „GWARANCJA”
Wilno, ul. Rudnicka 6.

OBCHODY I UROCZYSTOŚCI

Obchód ku czci Jana Kasprowicza. Organizowany staraniem Narodowej Organizacji Kobiet i zapowiedziany od dawna, odbędzie się w niedzielę najbliższą 10.X o godz. 5 po poł. w gmachu Reduty na Pohulance.

Z KOLEI.

Dyrekcja Kol. Państwowych w Wilnie podaje do wiadomości, że z dniem 1 października r. b. na stacji Wilno-osobowa, ustanowione są dwa automaty dla sprzedaży biletów peronowych w cenie 20 gr. Ustawienie automatów zostało spowodowane koniecznością odciążenia natłoku przy kasach osobowych.

Lekarz - dentysta Ch. Krasnosielski ul. Wielka 21.

Z KASY CHORYCH

Zatwierdzenie wyborów do Kasy Chorych. Onegdaj odbyło się posiedzenie Głównego Komitetu Wyborczego do Kasy Chorych. Tematem obrad była sprawa skarg, wniesionych przez Chrześcijańskie Związki Zawodowe, „Polską Sekcją Kulturalno Oświatową i Jedności Związków Zawodowych, w sprawie unieważnienia odbytych wyborów i rozpisania nowych.

W ostatniej dopiero chwili Chrześcijańskie Związki Zawodowe cofnęły skargę.

Posiedzenie postanowiło przejść nad wspomnianymi skargami do porządku dziennego i zatwierdzić wybory i ilość uzyskanych przez poszczególne organizacje mandatów. Ponadto postanowiono wyniki wyborów przesać do Głównego Urzędu Ubezpieczeń w Warszawie dla ostatecznego ich zatwierdzenia. (z)

Kto kieruje obecnie Kasą Chorych. Dotychczasowa Rada Kasy Chorych z dniem 30 września to jest z dniem wygaśnięcia trzyletniej kadencji przestała funkcjonować. Kierownictwo Kasy Chorych spoczywa w ręku wyłonionych ze starej Rady komisji, które będą funkcjonować aż do zatwierdzenia nowej Rady przez Główny Urząd Ubezpieczeń i wyłonienie nowych komisji.

Zatwierdzenie nowej Rady przez

Główny Urząd ubezpieczeń nastąpi najwcześniej za 2 miesiące. (z)

NADESLANE.

Centralny Zarząd Polskiej Macierzy Szkolnej Z. W. niniejszym powiadamia, że z dn. 1-go października b. r. znacznie zwiększony został księgozbiór Macierzy (Benedyktyńska 2-3) Przybyły ostatnie nowości, wielki wybór dzieł literatury klasycznej oraz bogato zaopatrzone działy dla młodzieży. Wypożyczalnia otwarta od 11 rano do 5 tej po poł.

Jednocześnie Zarząd wypożyczalni prosi wszystkich swych abonentów o zwrot książek wypożyczonych na wakacje.

ROZNE.

Wieczór muzyczno-wokalny na Polski Biały Krzyż. W niedzielę dn. 3-X r. b. odbył się w sali Stowarzyszenia Urzędników Państwowych wieczór muzykalno-wokalny urządzony przez Biały Krzyż z inicjatywy pana prezesa Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Wilnie.

Zespół ściśle pocztowego kółka śpiewackiego „Radio” pod kierownictwem p. inż. Juszkiewicza wykonał szereg pieśni. Kilka pięknych aryj z poważnego repertuaru i pieśni, wykonała utalentowana o pięknej aparycji młoda śpiewaczka p.

Łęska i bracia Juszkiewiczowie, a nadto pp. Zawadzki, dr. Wiatr, były artysta opery krakowskiej.

Uzupełnieniem wieczoru były deklamacje nastrojowe na tle fortepianu pani Habdank, wywierające przepiękną interpretacją niezatarte wrażenie na słuchaczach.

Vim-comicam reprezentował udatnymi monologami p. Persona, który b. udatnie pełnił rolę jako conferensier. Ciężką rolę akompaniatorki dźwigała cały wieczór pani Żytkowa.

Największe zasługi około urządzenia wieczorku położył p. radca dr. Korsi, który z prawdziwie młodzieńczą energią przygotował całą imprezę artystyczną. Powyższy czyn godny naśladowania może zachęci inne organizacje społeczne do podobnych poczynań na polu kulturalnym w myśl zasady utile cum dulci.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

w Wilnie.

Przez wybite okno. Konstancja Lisowska (z. Śniegowy 8), zameldowała policji, że w czasie jej nieobecności nieznanymi sprawcami dostali się przez okno do jej mieszkania i dokonali kradzieży różnych rzeczy na ogólną sumę 250 zł.

Ucieczka aresztowanego. Dnia 4 bm. zbiegł z lokalu IV Komisariatu P.P. przytrzymały za usiłowanie kradzieży Józef Brzozowski, rzekomo zam. przy ul. Pieniewskiej 16.

SPORT.

Rozmaitości.

Salata — Tagore.

Jak się zapowiadają wyścigi jesienne.

W dniu 7, 8 i 10 października r. b. odbędzie się zawody konne Wileńskiego Towarzystwa Hodowli Koni i Popierania Sportu Konnego.

Porządek zawodów: 7-go października: godz. 10-ta—jazda maneżowa, godz. 14-ta—konkurs hipiczny lekki, godz. 16-ta min. 30—bieg myśliwski.

8-go października: godz. 13-ta—konkurs hipiczny ciężki, godzina 14-ta—początek wyścigów.

10-go października: godz. 13-ta—konkurs potęgi skoku, godz. 14-ta—początek wyścigów.

Konkursu odbędzie się z udziałem licznych jeźdźców. Szczególnie ciekawie zapowiadają się wyścigi koni pozamiejscowych.

Dotąd zostały zgłoszone do wyścigów konie:

Stajni: 1-go pułku ułanów Kresnowickich, 9-go pułku strzelców konnych, p. Wacława Daszewskiego z Poznania i p. płk. Karatajewa z Łodzi.

Zgłosili również swe konie: por. Suchecki z 21 p. ułanów z Równego i rtm. Starzecki z K. O. P.

Niebywałą sensacją wśród mieszkańców Kopenhagi wywołał przyjazd do tego miasta wielkiego poety hinduskiego Rabindranatha Tagore. Przez trzy dni jego pobytu szalało miasto. Zwykle w takim wypadku bałe, przyjęcia, wywiady, komisje i podkomisje upadały ze zmęczeniem.

A w samem sercu Kopenhagi od kilku lat rozwijała się teozoficzna sekta nazywająca się „Świętymi Wegetarianami”. Acetyzm członków polegał między innymi na zupełnym wstrzymaniu się od przyjmowania potraw mięsnych i grzybów.

Na wieść o przyjeździe Rabindranatha wszyscy członkowie sekty w liczbie 12 osób, ubrani w zgoła fantastyczne kostiumy pomysłu przywódczyni, wyszli naprzeciw wielkiego poety i wymogli na nim zgodę na uczestniczenie w wielkiej wspólnej uczcie.

Uczta odbyła się — a jakże. Nie brakło kazań wygłoszonego przez przewodniczącą. Jako największą atrakcją urządzono zebranych nowym pomysłem kulinarnym wynalezionym i dla uczczenia poety nazwanym od jego nazwiska: „Salata - Tagora”.

Oto dokładny przepis podany przez gazety Duńskie: Treść tej jadalnej mieszanki tworzą następujące ingredjencje: Duża główka salaty włoskiej, ogromny pomidor, odpowiednio dojrzały, i odpowiednio czerwony, oraz owoc banana. Przyrządza się ją w ten sposób: Kraje się to wszystko na drobne plasterki i fabrykuje się sos powstały z połączenia miodu i kwasu cytrynowego. Wszystkie razem ma bardzo miły smak i w rezultacie trzeba mieć wyjątkowo zdrowy żołądek.

Biada temu kto nie może się pochwalić ostatnią właściwością!

WYBORY DO RADY KASY CHORYCH m. WILNA.

W myśl art. 62 Ustawy z dn. 19 maja 1920 r. o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby oraz § 38 Rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 24 marca 1926 r., w przedmiocie przepisów wyborczych dla Kas Chorych, działających na podstawie wzmiankowanej Ustawy, podaję do wiadomości ogółu następujący wynik wyborów do Rady Kasy Chorych m. Wilna z grupy ubezpieczonych

z o s t a l i w y b r a n i :

z listy Nr. 2. „Polskiej Partji Socjalistycznej i Związków Zawodowych“:

- a) na delegatów p. p.: 1. Żejmo Jan, urzędnik, 2. Bartnicki Stanisław, metalowiec, 3. Kuran Zygmunt, technik, 4. Gryte Stanisław, tokarz.

z listy Nr. 3. „Stowarzyszenie Lekarzy Polaków w Wilnie“:

- a) na delegatów p. p.: 1. Brokowski Stefan, lekarz.

z listy Nr. 4. „Ogólnego żydowskiego Związku Robotniczego (Band)“:

- a) na delegatów p. p.: 1. Nowikow Jewel, stolarz, 2. Rafes Izaak, lekarz, 3. Rozental Anna, nauczycielka, 4. Goldburt Ajzik, lekarz, 5. Szmukler Ruwin, krawiec, 6. Aronowicz Józef, nauczyciel, 7. Rabinowicz Chaim, buchalter, 8. Epsztejn Rebeka, biuralistka, 9. Rubanienko Hesel, zecer.

z listy Nr. 6. „Jedności Związków Zawodowych“:

- a) na delegatów p. p.: 1. Misiuro Kazimierz, szewc, 2. Sztrumpf Józef, krawiec, 3. Reszetow Władysław, zecer, 4. Segal Judel, subjekt.

z listy Nr. 7. „Polskiego Komitetu Wyborczego Ubezpieczonych w Kasie Chorych m. Wilna“:

- a) na delegatów p. p.: 1. Kieżun Witold, lekarz, 2. Lewandowski Józef, mechanik, 3. Podolecki Witold, urzędnik, 4. Sipniewski Marjan, bankowiec, 5. Stankiewicz August, zecer, 6. Waliński Franciszek, inżynier, 7. Marciniak Wacław, cukiernik, 8. Pożaryski Kazimierz, prawnik, 9. Maciejewski Antoni, prac. tyt., 10. Zmitrowicz Józef, adwokat, 11. Giedrojcówna Bronisława, służąca, 12. Glatman Juliusz, inżynier, 13. Siemaszko Hipolit, drukarz, 14. Rogowski Józef, magazynier, 15. Szutowicz Witold, prowizor.

z listy Nr. 10. „Polskiej Sekcji Kulturalno-Oświatowej przy Komisji Okręgowej Związków Zawodowych“:

- a) na delegatów p. p.: 1. Godwod Józef, inżynier, 2. Narkiewicz Mieczysław, kontroler, 3. Zasztowt Aleksander, budowniczy, 4. Bauman Józef, drukarz, 5. Gołąbek Marjan, kelner, 6. Klackowski Adolf, garbarz, 7. Szyszkiewicz Antoni, hutnik.

(—) A. MASZCZYK.

Przewodniczący Głównej Komisji Wyborczej dla ubezpieczonych.

Wilno, dnia 5 października 1926 r.

WYBORY DO RADY KASY CHORYCH m. WILNA.

W myśl art. 62 Ustawy z dn. 19 maja 1920 r. o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby oraz § 38 Rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24 marca 1926 r., w przedmiocie przepisów wyborczych dla Kas Chorych, działających na podstawie wzmiankowanej Ustawy, podaję do wiadomości ogółu następujący wynik wyborów do Rady Kasy Chorych m. Wilna z grupy pracodawców.

ZOSTALI WYBRANI:

z listy Nr. 1 „Socjalistycznej Listy Pracodawców“

- a) na delegatów p. p.: 1. Kagan Boruch, biuralista.

z listy Nr. 5 „Organizacji Gospodarczych i Wojskich Zawodów Żydowskich“

- a) na delegatów p. p.: 1. Zaks Eljasz, prawnik, 2. Kruk Łazarz, przedsiębiorca, 3. Trocki Saul, inżynier, 4. Fried Anatol, dyrekt. spółdzielni kredyt., 5. Lichtmacher Szymon, drukarz, 6. Czernichow Józef, adwokat, 7. Parnes Borys, przemysłowiec, 8. Zaikind Abram, dypl. chemik, 9. Alperowicz Mojżesz, piekarz, 10. Prużan, Eiraim, kupiec, 11. Zajdsznr Mojżesz, kupiec, 12. Blondes Chackiel, grawer.

z listy Nr. 8 „Związków i Organizacji Polskich Pracodawców“

- a) na delegatów p. p.: 1. Korolec Józef, dyrektor T-wa Asek., 2. Świada Michał, doktor, 3. Rutkowski Kazimierz, kupiec, 4. Opoczyński Kazimierz, profesor, 5. Kowalski Edmund, kupiec, 6. Gołębiowski Wojciech, kupiec, 7. Jasiński Zbigniew, adwokat.

Wilno, dn. 5 października 1926 r.

(—) M. ŻEJMO,

przewodniczący Głównej Komisji Wyborczej dla Pracodawców.

Przyjechała słynna wróżka - chiromantka wnuczka Lenorman; co wróżyla dla Napoleona: Przepowiada przyszłość, o miłości, sądowe sprawy i t. d. Adres: naprzeciw Krzyża, ul. Młynowa 21—6, w bramie na schody. Od godz. 10 zrana do 8-jej wiecz.

„WILEŃSKA POMOC SZKOLNA“ Wilno, ul. Wielka 66. Tel. 941. POLECA: Latarnie projekcyjne i przeczcz. Epidiaskopy. Kinematografy. 1575-7 Ceny i kosztorysy najniższe na żądanie.

Do wynajęcia 3 pokoje umeblowane, pokój dla służącej, kuchnia, łazienka, telefon na miejscu, dla samotnych lub rodziny bezdzietnej. Dowiedzieć się w administracji „Kurjera Wileńskiego“. 1661-2

Chcesz poprawy losu? Kup los 14 Loterii Klasowej Czwartka 10 zł. Kolektura: M. Pohulanka 6, m. 16, D. H.K. „ZACHĘTA“ Gdańska 6, tel. 9-05. Na prowincję za zalicz. 1669

Młyn wodny turbinowy wraz z domem mieszkalnym, budynkami gospodarczymi i ziemią sprzedaje D. H.K. „ZACHĘTA“, ul. Gdańska 6, tel. 9-05. 1668

Nauczycielka francuski, udziela lekcji w zakresie 8 kl. gimnazjum. Bogusławska 5, m. 1. 1660-2

Po cenach fabrycznych papa dachowa w najlepszych gatunkach do natchmiastowego nabycia w składzie farb i artykułów elektrotechnicznych „A. Szur S-owie“ Wilno, ulica Niemiecka Nr. 11, róg załtka Sw. Mikołaja Nr. 1. 1595

Dr. Cz. Koneczny Księgarnia Ch. Straża, Zawalna 40. Sprzedaż i kupno podręczników szkolnych we wszystkich językach oraz materiały piśmienne. Ceny dostępne. 1529

Pianina do wynajęcia. Reperacja i strojenie. Mickiewicza 24—9. Estko. 565

Pokój świeżo odnowiony do wynajęcia dla samotnego przy inteligentnej rodzinie. Jakóba Jasińskiego 11, m. 1, róg Szerokowskiego. 1655-4

Zegarmistrz B. Swirski, Uniwersytecka 1. a-1113

Specjalny sklep naczyń kuchennych „Aluminit“, Gdańska 6, poleca naczynia aluminiowe, emajlowane oraz wszelkie wyroby dla gospodarstwa domowego po niskich cenach. a-1386

Obuwie, kalosze, konjaki, fekcja, galanteria, towary zimowe po cenach fabrycznych poleca D. H. W. Nowicki, Wilno, ul. Wielka 30, telefon 9-08. a-1659

Pracownia wołków damskich, męskich i dziecięcych. Najlepsza wełna. Ceny umiarkowane. Niemiecka 21 — 26, wejście w podwórze na lewo. a-1658

Pracownia M. Rudzkiego, Zawalna 28—30. Śniadania, obiady, kolacje, przekąski. Ceny dostępne. Abonament—znaczący rabat. 1469-a

Jakład fryzjerski, Wileńska Nr. 10. Mani-cure; wypeł. pierwszorzędnymi i zł. Strzyżenie pań z podryzow. 1 zł. oraz salon męski. Obsługują pierwszorzędni fachowcy. 1578

Perata, linoleum, chodniki jutowe, wycieraczki, brezent do wozów, kalosze i piśniaki po cenach najniższych i Wilszkiej, Rudnicka 2. 1484-a

D.H. BRACIA CHOLEM założ. w r. 1846. Kwiatowa 5. Tel. 3-53. i 919. Żelazo, blachy, belki, artykuły techniczne, budowlane, cement, papa etc. b-1308

Optyk M. SNARSKI, Wileńska 22. Egzyst. od r. 1900. Duży wybór rozmaitych optycznych i elektrycznych materiałów. a-1617

T-wo WYDAWNICZE „POGON“ Sp. z o. o.

DRUKARNIA „PAX“ Ul. Św. IGNACEGO 5. WILNO. Telefon Nr 8-93 Wykonuje wszelkie roboty drukarskie i introligatorskie szybko i dokładnie. CZASOPISMA, KSIĘGI RACHUNKOWE, KSIĄŻKI I BROSZURY, TABELY, BILETY, PLAKATY, DUKI KOLOROWE I ILUSTRACYJNE CENY NISKIE. WYKONANIE DOKŁADNE I SUMIENNE.

Wrawiec męski P. Radziwiłowski, Subocz 7, m. 8, wykonuje obstarunki w/g ostatniej mody. 16259